

Broj: 04/4-05-494/07
Sarajevo, 12.12.2007. godine

KOLEGIJU OBA DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH

ČLANU DELEGACIJE PSBiH U PDCEI

Predmet: Izvještaj sa zasjedanja Parlamentarne skupštine Centralnoevropske inicijative, Sofija, od 20. do 22. novembra 2007. godine

Godišnje zasjedanje Parlamentarne skupštine Centralnoevropske inicijative održano je u Sofiji od 20. do 22. novembra 2007. godine.

Zasjedanju su prisustvovale delegacije parlamenta: **Austrije, Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Češke Republike, Mađarske, Italije, Makedonije, Rumunije i Srbije**, te predstavnici **Izvršnog sekretarijata CEI**, predstavnici **ministarstava za vanjske poslove i okoliš Bugarske**.

Parlamentarnu skupštinu BiH na zasjedanju su predstavljali članovi stalne Delegacije PSBiH u PSCEI: **Mehmed Suljkanović**, predsjedavajući Delegacije, **Lazar Prodanović**, član Delegacije, **Edina Hrnjić**, sekretar Delegacije.

U ime bugarskog predsjedavanja Centralnoevropskom inicijativom, sjednicama je predsjedavao gosp.Boiko Boev, šef delegacije Republike Bugarske u PSCEI.

Prvog dana zasjedanja održani su sastanci općih komiteta za ekonomski i politički poslove. Na sastanku Komiteta za ekonomski poslove učestvovao je Mehmed Suljkanović. Članovi Komiteta izabrali su dosadašnjeg predsjedavajućeg Komiteta gosp.Bogdana Pascua na još jedan jednogodišnji mandat, dok je izjašnjavanje o njegovom zamjeniku odgođeno za naredni sastanak Komiteta. U okviru diskusije o budućem radu Komiteta za ekonomski poslove, gosp. Suljkanović predložio je unapređenje komunikacije kroz bilateralnu saradnju između zemalja članica CEI.

Sastanku Općeg komiteta za političke i unutrašnje poslove prisustvovao je gosp.Lazar Prodanović koji je u okviru diskusije o prijedlogu završnog dokumenta kojim se pozdravlja napredak zemalja Zapadnog Balkana u procesu stabilizacije i pridruživanja izrazio žaljenje zbog toga što BiH nije uspjela parafirati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, ali i nadu da će trenutna politička kriza u BiH biti prevaziđena potpisivanjem sporazuma o reformi policije čime će biti ispunjen zahtjev koji je stavljen pred BiH na putu za potpisivanje SSP. I članovi Općeg komiteta za političke poslove potvrdili su mandat dosadašnjem predsjedavajućem gosp. Maurizi Gasparriju.

S obzirom da Opći komitet za pitanja kulture od reforme Poslovnika PDCEI (Parlamentarna dimenzija Centralnoevropske inicijative) i od izbora rukovodstva komiteta u Tirani 2006. godine nije preduzimao nikakve aktivnosti, te da je tada izabranoj predsjedavajućoj već istekao jednogodišnji mandat, predstavnici zemalja prisutnih na zasjedanju u Sofiji izabrali su novu predsjedavajuću Komiteta gosp. Susanne Neuwirth, predsjedavajuću austrijske delegacije u CEI.

Plenarno zasjedanje PSCEI bavilo se dvjema temama:

- **“Obrazovanje za održivi razvoj – ključ za postizanje ciljeva Lisabonske strategije”**
- **“Budućnost parlamentarne dimenzije Centralnoevropske inicijative”**

U svom uvodnom obraćanju o obrazovanju kao ključu za postizanje održivog razvoja, gosp. Boev naglasio je kako ostvarivanju ekonomije zasnovane na znanju treba pružati dugoročnu podršku. Održivi razvoj predstavlja dominantnu komponentu u svakom društvu, a za njegovo i postizanje milenijskih razvojnih ciljeva uopće potrebno je kvalitetno obrazovanje.

Gđa Ekaterina Vitkova, zamjenica ministra za nauku i obrazovanje, izrazila je zadovoljstvo što se tema obrazovanja našla na dnevnom redu značajnog foruma kao što je CEI. Citirajući bivšeg generalnog sekretara UN-a Kofija Anana koji je izjavio da je najveći izazov 21. stoljeća usvojiti ideju održivog razvoja i pretvoriti je u stvarnost za sve, gđa Vitkova dodala je da je taj izazov ostvariv upravo kroz investiranje u obrazovanje. Održivi razvoj zahtijeva visokokvalitetno obrazovanje i stoga je potrebno investirati u kvalitet obrazovanja, počevši s vrtićem i predškolskim odgojem. Gđa Vitkova posebno je značajnim ocijenila smanjenje broja ljudi s nedovršenim obrazovanjem, te osiguranje pristupa visokom obrazovanju za sve. Obrazovanje za održivi razvoj ne treba stati na univerzitetima i institutima za istraživanje, jer ono podrazumijeva proces cjeloživotnog učenja.

Govoreći o Lisabonskoj strategiji koja ima za cilj da Evropu učini najkonkurentnijom ekonomijom u svijetu do 2010. godine, gosp. Frantisek Kopetsky, član delegacije Češke Republike, ukazao je na problem nedostatka radne snage u oblasti industrije, te je istakao da obrazovni sistemi u velikom broju slučajeva ne uspijevaju zadovoljiti potrebe poslodavaca. Prema mišljenju gosp. Kopetskya, prevelik je broj klasičnih gimnazija, kao i studenata filozofije i društvenih nauka, što može predstavljati smetnju na putu ka ostvarivanju veće konkurentnosti.

Predsjedavajuća austrijske delegacije gđa. Susanne Neuwirth istakla je važnost promjene evropskih obrazovnih sistema u skladu s globalizacijom, sprečavajući pritom pojave poput diskriminacije i ksenofobije. S gđom Neuwirth saglasio se i član austrijske delegacije gosp. Wolfgang Pirkhuber čije se izlaganje usmjerilo na aspekt promjena u ponašanju građana i prilagođavanju i obrazovanju za nove, moderne poslove koji uključuju nove tehnologije. Kao moguću motivaciju za promjene u tom smislu, gosp. Pirkhuber predložio je *twinning* programe i razmjenu modela dobre prakse između zemalja.

Gosp. Mehmed Suljkanović, predsjedavajući delegacije PSBiH u PSCEI, naglasio je da reforma obrazovanja predstavlja značajan zadatak za BiH. Državni nivo regulirao je predškolsko, osnovno, srednje obrazovanje, obrazovanje za djecu s posebnim potrebama, a nedavno je usvojen i Okvirni zakon o visokom obrazovanju. Strategija BiH u oblasti obrazovanja nastojat će slijediti evropske smjernice i procese u okviru Bolonjskog procesa i Lisabonske strategije. Gosp. Suljkanović istakao je i doprinos međunarodne zajednice, a posebno Misije OSCE-a u BiH uz čiju je pomoć izrađena u usvojena "Strategija za reformu obrazovanja u BiH". Mjere koje je neophodno preuzeti u kontekstu približavanja ciljevima Lisabonske strategije, ali i Bolonjskog procesa iz perspektive BiH su sljedeće:

- Zaokružiti zakonski okvir za osnovno i srednje obrazovanje na državnom nivou,
- Unaprijediti sistem upravljanja i finansiranja obrazovnih institucija (povećanje finansijsko-materijalno-tehničke podrške školama, komunikacijsko-tehnološka modernizacija),
- Finansijsko-materijalna podrška vannastavnim aktivnostima u školama u skladu s evropskim standardima,
- Cjeloživotno učenje i obrazovanje ostalih,
- Jačanje saradnje između univerziteta,
- Licenciranje učitelja i svih odgojno-obrazovnih institucija,
- Stvaranje okvira za učenje koji je otvoren, privlačan i dostupan svima, uključujući nepismena, nekvalificirana i lica s posebnim potrebama,
- Usvajanje evropskih referentnih lista i principa u pogledu obaveznog školovanja, kvalifikacija za učitelje, mobilnost, priznavanje vanškolskog stečenog iskustva, kvaliteta stručnog obrazovanja, kao i ECT (Evropski sistem prijenosa kredita), kreiranje evropskog okvira za priznavanje kvalifikacija,
- Povećanje pokretljivosti na svim obrazovnim nivoima.

Govoreći o istraživanjima i tehnološkom razvoju u BiH, gosp. Suljkanović istakao je kako nema dovoljno organiziranih aktivnosti u pogledu istraživanja i razvoja, niti postoji politika ili program njihovog unapređenja, te se BiH, od zemlje koja je osamdesetih godina 20. stoljeća imala značajne kapacitete i sposobnost tehničkog razvoja, našla u poziciji zemlje koja se nalazi na početku u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja. To bi u narednom periodu moglo biti dijelom problema razvoja ekonomije u BiH. S obzirom da okoliš čini važan segment Lisabonske strategije, gosp. Suljkanović govorio je i o uključivanju BiH u nekoliko regionalnih međunarodnih programa pokrenutih od 1997. godine do danas, a koji podrazumijevaju proces razvoja i održivog razvoja te principe zaštite okoliša¹. Bosna i Hercegovina je u postratnom periodu počela razvijati osnovno zakonodavstvo i programske dokumente u oblasti zaštite okoliša koji slijede svjetske trendove.

Diskusija o budućnosti PDCEI najvećim dijelom bila je usmjerena na pronalaženje rješenja za pitanje budućeg finansiranja CEI. Predstavnici Italije na svim nivoima izrazili su spremnost ove zemlje da i dalje izdvaja sredstva za finansiranje CEI, ali je neophodno da se u to značajnije uključe i druge i zemlje. S tim u vezi, naglašeno je da Parlamentarna dimenzija ima značajnu ulogu, jer parlamentarci donose konačnu odluku o budžetima svojih zemalja.

Delegacija PSBiH u PSCEI, koja je prisustvovala zasjedanju PSCEI u Sofiji, smatra važnim istaknuti zalaganje i susretljivost osoblja Ambasade BiH u Sofiji, te iskazati posebnu zahvalnost ambasadoru gosp. Hamdiji Jahiću i konzulu gosp. Boži Dragičeviću. Odhos koji su članovi naše diplomatske misije u Sofiji pokazali prema parlamentarcima odraz je visokog profesionalizma i može predstavljati primjer u ophođenju sa izabranim predstavnicima građana.

Izvještaj pripremila
sekretar Delegacije PSBiH u PSCEI
Edina Hrnić

Izvještaj odobrio
predsjedavajući Delegacije PSBiH u PSCEI
Mehmed Suljkanović

Prilog: Završni dokument

Dostaviti:

- **Kolegiju Sekretarijata,**
- **sekretaru Komisije za vanjske poslove Predstavničkog doma PSBiH,**
- **sekretaru Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda PSBiH,**
- **MVPBiH**

¹ To su programi: PHARE, CARDS program Evropske unije i Svjetske banke, Državni akcioni plan za okoliš (NEAP) BiH, Strategija za upravljanje čvrstim otpadom, Regionalni program obnove okoliša u Jugoistočnoj Evropi (u okviru Pakta stabilnosti), Mediteranski akcioni plan, Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav i drugi.